

UDHËZIM
Nr.35, datë 5.11.2008

PËR ZBATIMIN E LIGJIT NR.9869, DATË 4.2.2008 “PËR HUAMARRJEN E QEVERISJES VENDORE”

Në mbështetje të nenit 102 pikës 4 të Kushtetutës dhe në zbatim të ligjit nr.9869, datë 4.2.2008 “Për huamarrjen e qeverisjes vendore”, ligjit nr.8652, datë 31.7.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e qeverisjes vendore”, Ministri i Financave

UDHËZON:

KREU I
PARIME TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti

Objekt i këtij udhëzimi janë rregullat, kriteret, procedurat dhe dokumentacioni për huamarrjen nga njësitë e qeverisjes vendore; si dhe transparenca, bashkëpunimi dhe raportimi me strukturat e qeverisjes qendrore.

Neni 2
Përkufizime

Në zbatim të këtij udhëzimi, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. Të ardhurat korrente të pakushtëzuara janë të ardhurat korrente nga burimet e veta dhe të ardhurat korrente nga burimet kombëtare, si më poshtë:

Të ardhurat korrente nga burimet e veta:

a) Të ardhurat nga taksat vendore, si taksa e biznesit të vogël; taksa mbi pasurinë e paluajtshme; taksa e fjetjes në hotel; taksa e ndikimit në infrastrukturë nga ndërtimet e reja; taksa mbi kalimin e së drejtës së pronësisë për pasuritë e paluajtshme; taksa e regjistrimit të përvitshëm të mjeteve; taksa për zënie e hapësirave publike; taksa e tabelës; taksa të përkohshme siç përcaktohet nga ligji nr.9632, datë 30.10.2006 “Për sistemin e taksave vendore”, i ndryshuar dhe çdo taksë tjetër vendore e përcaktuar si e tillë nga legjislacioni në fuqi.

b) Të ardhurat nga tarifat vendore, ku përfshihen të gjitha tarifat që njësia e qeverisjes vendore mbledh për kryerjen e shërbimeve publike; tarifa për shërbimet social/arsimore të ofruara nga njësitë e qeverisjes vendore; tarifa administrative për licenca, dokumente, etj., siç përcaktohet në kuptim të nenit 16 pika 3 të ligjit nr.8652, datë 31.1.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e qeverisjes vendore” dhe ligjit nr.9632, të ndryshuar.

c) Të ardhura jotatimore korrente, si të ardhurat korrente nga veprimtaritë ekonomike apo të ardhurat nga qiratë mbi trojet, ndërtesat dhe objektet e tjera vendore.

Të ardhurat korrente nga burimet kombëtare:

d) Të ardhurat nga taksat e ndara, ku bëjnë pjesë ato të ardhura nga një ose disa taksa që me ligj ndahen midis pushtetit qendror dhe atij vendor.

e) Transferta e pakushtëzuar e njësisë së qeverisjes vendore, përfshirë transfertën A dhe transfertën B të pakushtëzuar, siç përcaktohet nga ligji vjetor i Buxhetit të Shtetit.

2. Të ardhurat e buxhetit vendor që nuk përfshihen në përllogaritjen e kufizimeve të borxhit janë të ardhurat korrente apo kapitale nga burime kombëtare në formën e transfertës së kushtëzuar, si edhe të ardhura kapitale nga tjetërsimi i pronës së njësisë së qeverisjes vendore; të ardhura nga donacionet, sponsorizimet dhe dhuratat; të ardhura nga gjobat dhe sekuestrimet dhe çdo e ardhur tjetër që nuk është e përsëritshme nga viti në vit.

3. Shpenzimet korrente të njësisë së qeverisjes vendore që përfshihen në përllogaritjen e kufizimit të borxhit janë ato shpenzime, burimi i financimit të cilave është i pakushtëzuar. Të tilla

janë shpenzimet që njësia e qeverisjes vendore kryen nga burimet e veta korrente, taksat e ndara dhe transfertat e pakushtëzuar për kryerjen e funksioneve të veta, të përbashkëta dhe të deleguara.

4. Teprica operative është diferenca mes të ardhurave korrente të pakushtëzuara (përkthyer në pikën 1.a deri 1.e të këtij neni) me shpenzimet operative nga këto burime (pika 3 e këtij neni).

5. Huaja e marrë në tregjet ndërkombëtare: marrëveshje financimi e lidhur me persona juridikë apo fizikë (subjekte) jorezidente në Shqipëri, apo tituj të emetuar jashtë vendit.

6. Stoku i borxhit është shuma gjithsej e principalit të pashlyer të huave ekzistuese në formën e marrëveshjeve të financimit dhe titujve të njësisë së qeverisjes vendore.

7. Periudhë faljeje (*grace period*) është periudha gjatë së cilës huadhënësi i lejon huamarrësit të mos bëjë pagesat e huasë apo t'i bëjë ato në mënyrë të pjesshme pa aplikuar gjoba apo penalitete.

8. Prona fizike jopublike e njësisë së qeverisjes vendore është prona që gëzon statusin juridik të pronës private, në përputhje me nenin 4 të ligjit nr.8743, datë 22.2.2001 "Mbi pronën e paluajtshme të shtetit".

9. Llogari depozite është llogaria që hapet nga Ministri i Financave me propozim të institucionit vendor dhe përdoret enkas për transferimin e parave nga huadhënësi tek huamarrësi dhe nga kjo llogari tek llogaria e unifikuar e thesarit, për qëllim të lëvrimin të huasë apo mbajtjen e fondit rezervë.

10. Llogaria e unifikuar e thesarit është llogaria ku kryhen transaksionet (të hyrat dhe të dalat e parasë) të të gjitha institucioneve buxhetore, siç parashikohet në ligjin nr.9936, datë 26.6.2008 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë".

11. Huaja për rifinancim është huaja, të hyrat e së cilës përdoren për të shlyer një hua tjetër, zakonisht për të shfrytëzuar kushte më të leverdisshme në treg.

KREU II PROCEDURAT PËR MARRJEN E HUASË

Neni 3 Procedurat për huanë afatgjatë

1. Njësia e qeverisjes vendore mund të marrë hua afatgjatë për:

a) Financimin e shpenzimeve kapitale, që shërbejnë për një funksion të vet, të përbashkët apo të deleguar të njësisë së qeverisjes vendore. Në shpenzimet kapitale përfshihen shpenzimet për investime afatgjatë, përfshirë edhe shpenzimet për kryerjen e studimeve, projekteve etj.

b) Rifinancimin e huasë afatgjatë ekzistuese, kryesisht në rastet kur ekziston mundësia e përfitimit nga interesa apo terma e kushte të tjera të huasë që ofron tregu i huasë.

2. Njësia e qeverisjes vendore mund të lëshojë garanci për hua afatgjatë të marrë nga një person juridik i ndryshëm nga vetë njësia e qeverisjes vendore, kur kjo e fundit zotëron më shumë se 50% të kontrollit mbi këtë person juridik.

3. Huamarrja nga njësia e qeverisjes vendore autorizohet nga këshilli i njësisë së qeverisjes vendore, i cili përcakton në vendimin për miratimin apo rishikimin e buxhetit nevojën e financimit me hua dhe qëllimin e marrjes së huasë (projektin kapital për t'u financuar) në përputhje me parashikimet e ligjit nr.9869 "Për huamarrjen vendore".

4. Kryetari i njësisë së qeverisjes vendore dhe çdo person i autorizuar prej tij merr të gjitha masat e nevojshme apo të lidhura me marrjen e huasë. Kryetari i njësisë së qeverisjes vendore emeton titujt e njësisë së qeverisjes vendore, të cilat mund të jenë afatgjata ose afatshkurtra, si dhe hyn në negociata për marrëveshjet e huave të njësisë së qeverisjes vendore. Përzgjedhja e llojit të huasë dhe huadhënësit nga njësia e qeverisjes vendore bëhet duke respektuar parimet e ekonomisë dhe efikasitetit në përdorimin e burimeve publike.

5. Pas kryerjes së negociatave, kryetari i njësisë së qeverisjes vendore paraqet projekt marrëveshjen e huasë pranë këshillit të njësisë së qeverisjes vendore për miratim. Projekt marrëveshja e huasë shoqërohet me një relacion shpjegues për këshillin e njësisë së qeverisjes vendore, ku paraqiten edhe të dhëna mbi hapat e ndërmarrë nga administrata vendore mbi ofertat në treg, sipas nivelit të interesit dhe kushteve të tjera të huadhënësit, si dhe përzgjedhjen e ofertës më të përshtatshme e më ekonomike.

6. Mbledhja e këshillit për shqyrtimin e projekt marrëveshjes së huasë është e hapur për publikun. Njoftimi për mbajtjen e saj duhet të botohet në të paktën një gazetë me qarkullim të konsiderueshëm, si edhe në faqen zyrtare të internetit të njësisë së qeverisjes vendore (nëse ka) të paktën pesëmbëdhjetë ditë para datës së mbledhjes. Ky njoftim duhet të përmbajë shkurtimisht të dhënat thelbësore për huanë, sipas nenit 7.2 të ligjit nr.9869 “Për huamarrjen nga njësitë e qeverisjes vendore”.

7. Vendimi për marrjen e huasë afatgjatë merret nga këshilli i njësisë së qeverisjes vendore, me shumicën e votave të numrit të përgjithshëm të anëtarëve të këshillit. Ky vendim përmban të paktën të dhënat e mëposhtme:

- Shumën e principalit të huasë;
- Normën e interesit (norma e interesit, bazën e përlllogaritjes së saj, etj.);
- Formën e huasë (titull, kredi bankare, apo forma të tjera të huasë);
- Maturimin dhe kushtet e kthimit (kohëzgjatjen në kohë të huasë, periudhë grace nëse ka);
- Qëllimin për të cilin merret huaja (çfarë projekti financohet dhe detajet kryesore të tij);
- Garancitë për kthimin e huasë (nëse ka garanci specifike, p.sh. nëse është garanci fizike, apo në të ardhura; përndryshe që është hua me detyrim të përgjithshëm);
- Përkrahimin e respektimit të kufizimeve të borxhit;
- Kohën e dobishme të aseteve, të financuara nga huaja.

8. Pas miratimit të marrëveshjes së huasë nga këshilli i njësisë së qeverisjes vendore, njësitë e qeverisjes vendore i dërgon njoftim për marrjen e kësaj huaje Ministrisë së Financave, së bashku me një kopje të vendimit të këshillit për miratimin e marrëveshjes së huasë dhe kopje të marrëveshjes së huasë.

9. Në rastin e huasë të emetuar në tregun kombëtar, Ministria e Financave verifikon vetëm përputhshmërinë e huasë me kufizimet e ligjshme. Ajo përgjigjet për vlefshmërinë e marrëveshjes së huasë brenda 20 ditëve nga marrja e njoftimit. Nëse Ministria e Financave nuk përgjigjet brenda këtij afati, kuptohet se ajo ka konfirmuar se huaja është brenda kufizimeve të përcaktuara me ligj. Pas konfirmimit nga Ministria e Financave të përputhshmërisë me parashikimet ligjore, ose pas skadimit të afatit 20-ditor si më lart, huaja hyn në fuqi (kryetari i njësisë së qeverisjes vendore nënshkruan marrëveshjen me huadhënësin).

10. Në rastin e huasë së emetuar në tregje ndërkombëtare, Ministria e Financave bën vlerësimin e përputhshmërisë së marrëveshjes së huasë me kufizimet ligjore, si edhe vlerësimin e riskut të shtuar të huasë. Marrëveshja e huasë bëhet e vlefshme vetëm pas miratimit të Ministrisë së Financave. Në rast se Ministria e Financave nuk e miraton huanë, marrëveshja e huasë nuk bëhet e vlefshme dhe nuk nënshkruhet nga palët. Mosmiratimi nga Ministria e Financave i marrëveshjes shoqërohet me argumentimin përkatës për arsyet e refuzimit. Para finalizimit të negociatave me huadhënësin e huaj, njësitë e qeverisjes vendore mund të kërkojnë një miratim paraprak në parim nga Ministria e Financave. Ky miratim në parim nuk është detyrues për miratimin e mëvonshëm të marrëveshjes së huasë nga Ministria e Financave, por shërben si orientim për njësinë e qeverisjes vendore.

11. Procedura sipas paragrafit 10 më lart zbatohet edhe për rastet e huasë për rifinancim, ose huasë të marrë nga një njësi e qeverisjes vendore që ka pasur rast të vështirësisë financiare gjatë pesë viteve paraardhëse, në përputhje me nenin 7 pika 6 të ligjit nr.9869 “Për huamarrjen vendore”.

Neni 4

Procedurat për huanë afatshkurtër

1. Huaja afatshkurtër emetohet vetëm për qëllim të financimit të mungesës së përkohshme të likuiditeteve, në rastin e mospërputhjes së paparashikuar kohore të fluksit të të hyrave dhe nevojës për shpenzime; me kusht që huaja duhet të shlyhet në tërësi brenda datës 30 nëntor të vitit buxhetor në të

cilin është marrë.

2. Huaja afatshkurtër autorizohet në parim nga këshilli i njësisë së qeverisjes vendore, në vendimin e buxhetit vjetor, në përputhje me nenin 6 të ligjit nr.9869 “Për huamarrjen vendore”. Në vendimin e buxhetit, këshilli vendor autorizon kryetarin e njësisë së qeverisjes vendore për shumën e huasë afatshkurtër që mund të kërkohej përgjatë vitit buxhetor pa miratim të mëtejshëm të këshillit. Këshilli vendor mund të vendosë kufizime më të mëdha se ato të përcaktuara në ligj për huanë afatshkurtër. Në rast se gjatë vitit buxhetor njësisë së qeverisjes vendore i shfaqet nevoja për hua afatshkurtër më të madhe se ajo që autorizohet në parim nga këshilli, kjo duhet të miratohet shprehimisht në mënyrë paraprake nga këshilli.

3. Në rast se njësia e qeverisjes vendore konstaton se një hua afatshkurtër është e nevojshme për të financuar shpenzimet, ajo ia kërkon këtë hua së pari Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit pranë Ministrisë së Financave, i cili mund t’i ofrojë njësisë së qeverisjes vendore hua afatshkurtër pa ose me interes. Në rast se thesari refuzon dhënien e kësaj huaje, për shkak të mungesës së disponibilitetit të fondeve apo pamundësisë për rishpërndarjen e transfertës së pakushtëzuar, apo nuk shprehet brenda një afati prej dhjetë ditësh nga data e marrjes së kërkesës, njësia e qeverisjes vendore mund t’u drejtohet huadhënësve të tjerë në tregun privat financiar.

4. Kryetari i njësisë së qeverisjes vendore lidh marrëveshjen e huasë afatshkurtër dhe raporton para këshillit në mbledhjen më të afërt të tij, si edhe pranë Ministrisë së Financave brenda dhjetë ditëve nga marrja e huasë. Njoftimi për marrjen e huasë afatshkurtër përfshin edhe një përkthim të respektimit të kufizimeve ligjore dhe atyre specifike të vendosura nga këshilli për huanë afatshkurtër, si edhe kalendarin e shlyerjes së saj.

KREU II

MBI MËNYRËN E PËRLLOGARITJES SË KUFIZIMEVE TË BORXHIT VENDOR

Neni 5

Kriteret që përcaktojnë kufizimet e borxhit

Huamarrja nga njësitë e qeverisjes vendore u nënshtrohet kufizimeve sasiore në përputhje me kreun 4 të ligjit nr.9869, si edhe kufizimeve të përcaktuara në ligjin nr.9936, datë 26.6.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”.

Tavani maksimal i borxhit që mund të kontraktohet nga njësia e qeverisjes vendore llogaritet në varësi të të ardhurave dhe shpenzimeve korrente të pakushtëzuara të njësisë së qeverisjes vendore.

Neni 6

Përllogaritja e kufizimit të huasë afatshkurtër

Njësia e qeverisjes vendore mund të marrë hua afatshkurtër në një masë që nuk tejkalon 10% (dhjetë për qind) të shumës totale të të ardhurave të veta nga taksat e tarifave vendore, si dhe taksat e ndara të viti fiskal paraardhës, sipas pikës 1.a, 1.b dhe 1.d të nenit 2 të këtij udhëzimi.

Neni 7

Përllogaritja e kufizimit të shërbimit të borxhit për huanë afatgjatë

Huaja afatgjatë përdoret ekskluzivisht për qëllimin e financimit (apo rifinancimit) të investimeve afatgjata. Maturimi i huasë afatgjatë nuk mund të jetë më i gjatë se koha e dobishme e këtij investimi.

1. Shërbimi vjetor i huasë për huanë afatgjatë në çdo vit të dhënë nuk duhet të tejkalojë:

i) 20% të mesatares aritmetike të të ardhurave gjithsej nga taksat e tarifave vendore, taksat e ndara dhe transfertat e pakushtëzuar në tri vitet fiskale paraardhëse të vitit në të cilin kontraktohet huaja e re. Në rast se njësia e qeverisjes vendore ka tashmë borxh të pashlyer, shërbimi vjetor maksimal i lejueshëm për çdo hua të re është i barabartë me diferencën e shërbimit vjetor të borxhit të lejueshëm sipas neni 18.3 të ligjit nr. 9869 me shërbimin vjetor të borxhit ekzistues.

ii) Teprica operative e njësisë së qeverisjes vendore në vitin fiskal paraardhës të vitit në të

cilin kontraktohet huaja e re duhet të jetë të paktën 1,4 herë më e lartë se shërbimi i borxhit i pagueshëm në çdo vit.

Në rast se njësia e qeverisjes vendore ka tashmë borxh të pashlyer, shërbimi vjetor maksimal i lejueshëm për çdo hua të re është i barabartë me diferencën e shërbimit vjetor të borxhit të lejueshëm sipas nenit 18.1 të ligjit nr. 9869 me shërbimin vjetor të borxhit ekzistues.

2. Kufiri maksimal ligjor i lejueshëm për shërbimin vjetor të borxhit të njësisë së qeverisjes vendore është i barabartë me vlerën më të vogël të kriteve sipas pikës 5. a dhe b (artikujt 18.1 dhe 18.3 të ligjit 9869).

Shembull 1. Për përllogaritjen e kufizimit të shërbimit vjetor të borxhit:

Njësia e qeverisjes vendore ABC ka të ardhura gjithsej nga taksat e tarifatat vendore, taksat e ndara dhe transfertat e pakushtëzuar (sipas 1.a; 1.b; 1.c dhe 1.e të këtij udhëzimi) prej 1100, 1200 dhe 1300 mijë lekësh përkatësisht në vitet n-3, n-2 dhe n-1 (ku n është viti aktual, në të cilin kontraktohet një hua e re) dhe ka shpenzime operative të pakushtëzuara prej 950 mijë lekësh në vitin n-1:

Kriteri a: 20% e të ardhurave të pakushtëzuara korrente është i barabartë me

$0.2 \cdot (1100 + 1200 + 1300) / 3 = 0.2 \cdot 1200 = 240$ mijë lekë në vit.

Kriteri b: Teprica operative/shërbimin e borxhit të paktën 1.4/1, është i barabartë me $(1300 - 950) / 1.4 = 250$ mijë lekë në vit.

Shërbimi maksimal i borxhit i lejueshëm për njësinë në fjalë është vlera më e vogël e dy kriteve a dhe b, pra në këtë rast 240 mijë lekë në vit. Në rast se njësia e qeverisjes vendore ka tashmë një borxh ekzistues, për të cilin ajo paguan 140 mijë lekë në vit, shërbimi maksimal i borxhit i lejueshëm për çdo hua të re është 100 mijë lekë në vit.

3. Në përllogaritjen e kufizimit të shërbimit të borxhit, përfshihen përveç shërbimit të huasë (pagesat e interesave, principalit e komisioneve) për kreditë e kontraktuara, edhe çdo llogari e pashlyer e njësisë së qeverisjes vendore së cilës i ka kaluar afati i maturimit (si këstet e qirasë financiare; llogari të pashlyera ndaj furnitorëve; e çdo detyrim tjetër aktual të njësisë së qeverisjes vendore). Në këtë rast, kufiri maksimal i shërbimit të borxhit vjetor të lejueshëm është i barabartë me diferencën e kufizimit të shërbimit të borxhit sipas ligjit me masën e llogarive të pashlyera të cilave u ka kaluar afati i maturimit.

Shembull 2. Kufizimi i shërbimit të borxhit dhe llogaritë e pashlyera

Njësia e qeverisjes vendore ABC ka gjithashtu një kontratë shërbimi për pastrimin e qytetit, sipas së cilës duhet t'i paguajë shoqërisë sipërmarrëse 10,000 lekë për çdo tremujor të vitit. ABC nuk i ka paguar sipërmarrësit të pastrimit këstin e fundit prej 10 mijë lekësh të vitit n-1, afati i fundit për të cilin ishte data 15 dhjetor. Ndërkohë, në vitin aktual n ajo po kontraktonte një hua të re.

Sipas shembullit 1, shërbimi maksimal i borxhit i lejueshëm për ABC është 240 mijë lekë në vit. Meqenëse ABC ka edhe llogari të pashlyera në masën prej 10 mijë lekësh, shërbimi maksimal i huasë që ajo mund të paguajë është:

240 (kufizimi për shërbimin e huasë) – 10 (llogari të pashlyera) = 230 mijë lekë në vit.

4. Shërbimi vjetor i borxhit për marrëveshjet e financimit si rregull strukturohet në mënyrë të tillë që pagesat vjetore të jenë afërsisht të barabarta ose në zbritje gjatë periudhës së maturimit të huasë; përveç rasteve kur cikli ekonomik i aseteve të financuara me huanë justifikon një strukturim të ndryshëm.

5. Në rastin kur marrëveshja e huasë parashikon një periudhë faljeje (*grace period*) për shlyerjen e huasë, njësia e qeverisjes vendore mund të krijojë, me vendim të këshillit vendor, një fond rezervë në buxhetin e saj për të mbuluar kostot e ardhshme të shërbimit të huasë.

Neni 8

Përllogaritja e kufizimit të stokut të borxhit për huanë afatgjatë

Në çdo vit, raporti i stokut të borxhit të njësisë së qeverisjes vendore me të ardhurat korrente të pakushtëzuara (1. a deri 1. e të udhëzimit) të vitit fiskal paraardhës nuk duhet të jetë më shumë se 1,3: 1.

Shembull 2. Për përllogaritjen e kufizimit të stokut të borxhit

Në vitin (n-3) njësia e qeverisjes vendore ABC ka të ardhura korrente të pakushtëzuara

gjithsej prej 1100 lekësh. Rrjedhimisht, në vitin (n-2) ajo mund të marrë një hua maksimale prej:

Stoku maksimal në vitin (n-2) = $1100 \cdot 1.3 = 1430$ mijë lekësh

Njësia ABC në vitin (n-2) merr një hua prej 1430 mijë lekësh, të struktura në mënyrë të tillë që paguan shërbim vjetor huaje prej 140 mijë lekësh në vit. Ndër këto, 120 mijë lekë në vit janë principal dhe 20 mijë janë interesa.

Në vitin n, njësia ABC po konsideron marrjen e një huaje të re. Ajo ka të ardhura të pakushtëzuara korrente prej 1300 mijë lekësh (shembulli 1), pra kufiri maksimal i stokut të borxhit i lejueshëm është i barabartë me $1300 \cdot 1.3 = 1690$ mijë lekë. Gjithashtu, kufiri maksimal i shërbimit vjetor të borxhit është 240 mijë lekë në vit.

Gjatë dy viteve paraardhëse ABC ka shlyer një pjesë të principalit të huasë të marrë në vitin (n-2). Për dy vjet ajo ka paguar nga 140 mijë lekë shërbim borxhi në secilin vit, ndër të cilat $2 \cdot 120$ mijë lekë ka qenë shlyerje principal. Pra, në vitin n ABC ka ulur stokun e saj të borxhit me 240 mijë lekë dhe tashmë ka një stok borxhi ekzistues (principal të pashlyer) prej $1430 - 120 \cdot 2 = 1190$ mijë lekësh.

Në vitin n kjo njësi e qeverisjes vendore ka rezervë stoku për një hua të re prej $1690 - 1190 = 500$ lekësh; të cilën mund ta strukturojë në mënyrë të atillë që shërbimi vjetor i huasë të mos tejkalojë 240 mijë lekë në vit, pra me shërbim vjetor maksimal prej $240 - 140 = 100$ mijë lekë në vit për huanë e re.

KREU III RAPORTIMI

Neni 9

Aneksi i borxhit në buxhetin vendor

Buxheti i njësisë së qeverisjes vendore duhet të përmbajë një aneks të veçantë mbi borxhin vendor, i cili paraqet gjendjen e gjithë borxheve të pashlyera të njësisë së qeverisjes vendore më datë 1 janar të vitit buxhetor përkatës. Ky aneks është pjesë organike e buxhetit vendor dhe botohet e është i disponueshëm për publikun. Aneksi për borxhin në buxhetin vendor duhet të përmbajë minimalisht të dhënat e mëposhtme, për çdo borxh të pashlyer (marrëveshje financimi apo titull të njësisë së qeverisjes vendore):

- a) Lloji i huasë - marrëveshjes së financimit (p.sh. kredi bankare etj.) apo titulli (p.sh. obligacion);
- b) Viti i emetimit të huasë (miratimi i marrëveshjes së financimit/emetimi i titullit);
- c) Qëllimi i huasë (projekti kapital i cili është financuar nga huaja);
- d) Banka apo institucioni financiar që ka akorduar huanë;
- e) Lloji i garancisë për hua, nëse është hua me detyrim të përgjithshëm, apo me garanci specifike, të cilat duhet të identifikohen;
- f) Shuma e principalit të marrë hua apo të borxhit të emetuar (në rast titujsh) dhe shuma e interesave të pagueshme gjithsej;
- g) Kohëzgjatja (maturimi) i huasë/titullit;
- h) Monedha në të cilin është emetuar huaja (marrëveshja e financimit/titulli) dhe kursi i këmbimit në kohën e emetimit të huasë dhe në 1 janar të vitit buxhetor përkatës;
- i) Norma e interesit e huasë dhe lloji (interes i ndryshueshëm apo i pandryshueshëm). Në rastin e normës së ndryshueshme të interesit, jepen të dhëna edhe për indeksin e referimit mbi të cilin përcaktohet norma;
- j) Mënyra (kalendari) i pagesave – (vjetore, tremujore, mujore apo tjetër, *grace period*, nëse ka);
- k) Shuma e depozituar në fonde rezervë, nëse ka;
- l) Principali dhe interesi i pashlyer më 1 janar të vitit buxhetor përkatës;
- m) Shërbimi i borxhit për vitin buxhetor përkatës, duke identifikuar veçmas pagesat e principalit dhe pagesat e interesit për vitin fiskal përkatës, përfshirë edhe kosto të tjera të lidhura me shërbimin e borxhit, nëse ka;

- n) Tavani i shërbimit të borxhit sipas parashikimeve ligjore;
- o) Principali dhe interesi i pashlyer më 31 dhjetor të vitit fiskal përkatës.

Këto të dhëna raportohen veçmas për çdo hua të pashlyer të njësisë së qeverisjes vendore, përfshirë edhe huatë për të cilat kjo njësi ka dhënë garanci, duke evidentuar gjithashtu edhe emrin e personit (palës së tretë) për të cilin është dhënë garancia. Gjithashtu, në aneks raportohet edhe shuma totale e principalit të pashlyer për të gjithë borxhin e njësisë së qeverisjes vendore dhe shuma gjithsej e shërbimit të borxhit të pagueshëm në atë vit.

Neni 10

Raportimi i njësisë së qeverisjes vendore pranë Ministrisë së Financave

1. Raportimi në momentin e marrjes së huasë afatshkurtër

a) Njësia e qeverisjes vendore që ka marrë një hua afatgjatë apo garantuar një hua afatgjatë të palëve të treta njofton Ministrinë e Financave brenda dhjetë ditëve nga miratimi i vendimit. Së bashku me njoftimin, njësia e qeverisjes vendore i dërgon Ministrisë së Financave edhe një kopje të vendimit të këshillit që autorizon huanë, si edhe një kopje të marrëveshjes së huasë (marrëveshjes së financimit/_____ të titullit), ku tregohen të dhënat kryesore të borxhit, qëllimi i tij, si edhe të dhënat financiare minimale të njësisë së qeverisjes vendore të cilat vërtetojnë përputhshmërinë me kufizimet ligjore për huanë. Gjithashtu, njoftimi duhet të përmbajë edhe formatet e raportimit, përfshirë të dhënat buxhetore të tre viteve paraardhëse fiskale të njësisë së qeverisjes vendore dhe parashikimet kryesore për të gjithë periudhën e kohëzgjatjes së huasë. Rritjet në parashikimin e të ardhurave nga viti në vit duhet të jenë të bazuara dhe të argumentuara konkretisht, por sidoqoftë nuk mund të kalojnë 7% në vit.

b) Në rastin e marrjes së huasë afatshkurtër jashtë sistemit të thesarit, njësia e qeverisjes vendore njofton Ministrinë e Financave brenda dhjetë ditëve nga nënshkrimi i huasë. Njoftimi për huanë afatshkurtër përmban një kopje të marrëveshjes së huasë, si edhe përshkrimin e respektimit të kufizimit të borxhit afatshkurtër sipas kreut IV të ligjit nr.9869, përfshirë të dhënat faktike mbi të ardhurat nga taksat dhe tarifat vendore të njësisë së qeverisjes vendore gjatë vitit fiskal paraardhës dhe kalendarin e shlyerjes së huasë.

c) Çdo ndryshim në përmbajtjen e marrëveshjes së huasë duhet t'i raportohet Ministrisë së Financave brenda 10 ditëve nga vendimi i këshillit të njësisë së qeverisjes vendore, përfshirë një kopje të marrëveshjes së ndryshuar, si edhe të dhënave sipas pikës 1. paragrafi a.

2. Raportimi gjatë shlyerjes së huasë

Gjatë kohës që njësia e qeverisjes vendore përdor dhe shlyen financimet nga huatë, ajo duhet t'i raportojë Drejtorisë së Borxhit pranë Ministrisë së Financave çdo tremujor, brenda 20 ditëve nga mbarimi i periudhës së raportimit (deri në datën 20 të muajit pasardhës).

Raportimi mujor pranë Drejtorisë së Borxhit në Ministrinë e Financave përmban të dhëna mbi shumën e shërbimit të borxhit të paguar në periudhën e raportimit; lëvrimin e fondeve të huasë për llogari të huamarrësit, e të dhëna të tjera të lidhura me huanë sipas formatit A bashkëngjitur këtij udhëzimi.

Neni 11

Raportimi i njësisë së qeverisjes vendore për huatë e marra nëpërmjet bilanceve periodike dhe vjetore

1. Marrëveshja e huasë përbën dokumentin bazë për kontabilitetin e veprimeve dhe lëvimeve. Me firmosjen e kontratës midis huadhënësit dhe kryetarit të njësisë së qeverisjes vendore, departamenti i financës së njësisë së qeverisjes vendore vendos të dhënat e pagesës së kontratës me një angazhim financiar të njëjtë me çmimin e kontratës. Për çdo pagesë, data dhe shuma shënohen tek të dhënat e pagesës së kontratës dhe në këtë mënyrë llogaritet që sasia e palëvruar duhet të jetë diferenca midis angazhimit fillestar dhe shumës së pagesave tashmë të bëra.

2. Evidentimi dhe kontabilizimi i shumës së huasë, principalit dhe interesave të saj bëhet në përputhje me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi për kontabilitetin e institucioneve buxhetore dhe të njësive të qeverisjes vendore.

KREU IV GARANCITË DHE LLOGARITË E LIDHURA ME HUATË

Neni 12 Garancitë

Zgjedhja e llojit të garancisë për huanë është objekt i negociatave dhe marrëveshjes midis huamarrësit dhe huadhënësit.

1. Huaja me detyrim të përgjithshëm

Huaja afatshkurtër dhe afatgjatë e njësisë së qeverisjes vendore përbën detyrim të përgjithshëm të kësaj njësie, i pagueshëm si shpenzim parësor nga të gjitha fondet, ligjërisht të disponueshme, të njësisë së qeverisjes vendore, të cilat nuk janë vendosur si garanci specifike për huadhënësin të tjerë.

2. Garanci me të ardhura specifike

Huaja me detyrim të përgjithshëm mund të garantohet nga të gjitha apo nga një pjesë e atyre të ardhurave, për të cilat njësia e qeverisjes vendore ka autoritet të plotë shpenzimi, siç përcaktohet nga neni 2.1 i këtij udhëzimi. Kjo lloj garancie duhet të miratohet patjetër nga këshilli dhe të bëhet pjesë e marrëveshjes midis palëve. Të ardhurat e vëna garanci mund të identifikohen veçmas në sistemin e thesarit, dhe huadhënësi gëzon përparësi mbi këto të ardhura kundrejt çdo pale të tretë.

3. Interceptimi i financimit

Interceptimi i financimit është një formë garancie, e cila, në rast mospërmbyshjeje të detyrimeve të huasë nga ana e njësisë së qeverisjes vendore, autorizon sistemin e thesarit të bëjë lëvrimin automatik të fondeve nga llogaria e njësisë vendore dhe për llogari të huadhënësit. Interceptimi i financimit është i mundshëm vetëm në rastin kur kjo formë garancie përfshihet në marrëveshjen e huasë të miratuar nga këshilli vendor. Kopje e kësaj aktmarrëveshjeje duhet të jetë e depozituar në degën e thesarit të rrethit përkatës, ku njësia ushtron aktivitetin e saj.

5. Garanci me prona fizike

Huaja me detyrim të përgjithshëm mund të garantohet edhe me pronë jopublike me të drejtë tjetërsimi, fizike të njësisë së qeverisjes vendore. Në rast se huaja e njësisë së qeverisjes vendore garantohet me pronë fizike, vendimi i këshillit që autorizon huanë duhet të merret me shumicë të cilësuar të votave, në përputhje me nenin 33, pika 4 të ligjit nr.8652 “Për organizimin dhe funksionimin e qeverisjes vendore”.

Sipas ligjit për huamarrjen vendore, njësitë e qeverisjes vendore mund hyjnë garant edhe për huatë e personave juridikë të kontrolluar prej saj, për shembull ndërmarrje të tjera komerciale ose jo komerciale që ofrojnë shërbime dhe mallra publike për të cilat është përgjegjës pushteti vendor. Në këtë kontekst pronat e këtyre ndërmarrjeve mund të përdoren si garanci fizike për huatë.

6. Lloje të tjera garancie

Këshilli i njësisë së qeverisjes vendore mund të ofrojë garanci të tjera, duke vendosur:

- Taksa ose tarifa në një nivel të caktuar, të lejuar nga ligji, për të vjelë një shumë të caktuar të ardhurash;

- Të administrojë një ndërmarrje apo pronë tjetër, në përputhje me kushtet e huasë;

- Të kryejë pagesat drejtpërdrejt nga fonde apo burime, që bëhen të disponueshme dhe të autorizojë akses të drejtpërdrejtë në këto burime, për të garantuar pagesën e huasë;

- Të depozitojë fonde apo të ardhura të vëna garanci pranë apo për llogari të huadhënësit;

- Të pranojë procedura specifike pagimi, për të siguruar pagesën ekskluzive apo të dedikuar për huadhënësin, përfshirë interceptimin e të ardhurave, pagesat në llogari të veçanta, apo mekanizma ose procedura të tjera pagese;

- Të pranojë kufizime për hua të mëtejshme;

- Të zgjidhë mosmarrëveshjet me anë të ndërmjetësimit, arbitrazhit apo mekanizmave të tjerë për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve;

- Të pranojë marrëveshje të tjera, që i vlerëson të nevojshme dhe të dobishme për marrjen e huasë dhe ofrimin e garancisë për shlyerjen e saj.

Neni 13 Llogaritë e lidhura me huatë

1. Të gjitha veprimet financiare që kanë lidhje me huamarrjen e njësisë së qeverisjes vendore, si: hyrja e parave, përdorimi i tyre, si dhe shlyerja e kësteve (principalit së bashku me interesin) kryhen nëpërmjet llogarisë së unifikuar të thesarit.

2. Në raste të veçanta të huamarrjes në tregun ndërkombëtar, njësia e qeverisjes vendore mund të propozojë pranë Ministrit të Financave kryerjen e veprimeve financiare për huamarrjen me sistemin e pjesshëm të thesarit. Në këtë rast, veprimet financiare kryhen në përputhje me marrëveshjen e huasë dhe sipas përcaktimeve të udhëzimit të Ministrisë së Financave në zbatim të ligjit nr.9936, datë 26.6.2008 “ Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”.

3. Në rastin kur kredia apo huaja e kontraktuar midis palëve nuk kërkon krijimin e një fondi rezervë që në fillim procedurat e lëvritit të mjeteve monetare kryhen nga huadhënësi direkt në llogarinë e të ardhurave të degës së thesarit të rrethit ku bën pjesë njësia vendore me përshkrimin e transaksionit “transfertë huaje për njësinë vendore”. Të gjitha veprimet e hyrjes së parasë dhe të përdorimit të saj identifikohen në strukturën buxhetore që identifikon huanë. Monedha që përdoret, kursi e këmbimit, si dhe mënyra e lëvritit të kredisë, krahas përcaktimeve që janë bërë në ligjin për huamarrjen vendore duhet të përcaktohen edhe në marrëveshjen midis palëve (huadhënës dhe huamarrës).

4. Në rastin kur kredia apo huaja e kontraktuar midis palëve kërkon krijimin e një fondi rezervë, transferta fillestare kryhet në llogarinë e depozitës në bankën e nivelit të dytë, të hapur për këtë qëllim nga Ministri i Financave, me propozim të njësisë vendore. Ministri i Financave njofton bankën për personat e autorizuar që do të urdhërojnë transfertat nga kjo llogari në llogarinë e të ardhurave të degës së thesarit të rrethit, me destinacion njësinë vendore.

5. Transfertat nga llogaria e depozitës në valutë kryhen në lekun shqiptar të llogaria e vetme e thesarit sipas kursit të këmbimit valutor të komunikuar nga Banka Qendrore për ditën e secilit transaksion.

6. Interesat bankare të gjeneruara në llogarinë e depozitës transferohen periodikisht në llogarinë bankare të të ardhurave të thesarit të rrethit, me destinacion njësinë vendore, dhe bëhen pjesë e buxhetit vendor.

7. Në përfundim të funksionimit të llogarisë së depozitës, Ministri i Financave, me propozim të njësisë vendore, urdhëron mbylljen e saj pranë bankës së nivelit të dytë.

Ky udhëzim hyn në fuqi menjëherë.

MINISTRI I FINANCIVE
Ridvan Bode